

Pred odločilnim referendumom

*(Govor na spominski proslavi
za padle domobrance v Midlandu)*

Komunisti, režimovci nasprotniki sprave sku^{tu}ajo zakriti pravo, po^{tu}teno spravo z izgovarjanjem na NOB, z nesmisel-

S podpisom dr. Antona Stresa, predsednika Komisije Pravičnost in mir pri Slovenski tiskovni konferenci, ter dr. Franca Krambergerja,

„V Komisiji Pravičnost in mir in Komisiji za sredstva družbenega obveščanja pri Slovenski pravni konferenci menimo, da je sedanja zakonska ureditev povzročila zastoj profesionalnosti in avtonomije na RTV Slovenije. Upamo, da bo novi Zakon o RTV prispeval k hitrejši posodobitvi našega najvplivnejšega javnega glasila, da bo odpravil zaostanke v demokratičnosti, pluralnosti in nepristranskosti, da bo prispeval k enakopravni odprtosti do vseh političnih in nazorskih smeri naših državljanov in državljanov, pa tudi k smotrnejši rabi denarja, ki ga davkoplačevalci namenjamo za delovanje RTV Slovenija. Slovensko javnost zato

Herman Zupan, 22/9 in 23/9 od 9:00 do 18:00, Konzulat Republike Slovenije, Temple 2780, Lomas del Mirador.

Novemu diplomatu
želimo v Argentini
mного delovnih uspe-
hov!

V okviru tabora so organizatorji pripravili tudi pet političnih forumov. Tabora NSi se je udeležilo več kot 3000 članov in simpatizerjev stranke.

SREČANJE MLADIH
V STIČNI 6

Puknič o položaju zamejcev

Urad vlade za Slovence v zamejstvu in po svetu z obžalovanjem in zaskrbljenostjo spremlja dogodke v zvezi s slovensko manjšino v Italiji, Avstriji in na Madžarskem, je v izjavi za javnost zapisal vodja urada v odstopu Franc Puknič.

Po njegovih besedah je nesprijemljiva in cinična nedavna izjava italijanskega ministra za dežele Enrica La Loggie, četrta da je za zamude pri uveljavljanju zaščitnega zakona odgovoren paritetni odbor oziroma njegovi člani iz vrst avtohtone slovenske narodne skupnosti. Kot je prepričan Puknič, je potrebno razloge za nedelovanje odbora iskati drugje. Delovanje in vloga paritetnega odbora sta ohromljena zaradi vztrajne in načrtna obstrukcije s strani dela italijanskih članov, kar je, tako Puknič, odraz politične volje desnosredinske vlade in zapostavljanja manjšinskega vprašanja.

Puknič pričakuje od italijanskih oblasti, da v znamenje pozitivnega odnosa do avtohtone slovenske narodne skupnosti zamenjajo člane paritetnega odbora, ki se načrtno ne udeležujejo sej. Po njegovih besedah bi bilo pričakovati, da Italija kot demokracija in članica Evropske unije to stori sama. Prav tako

urad vlade za Slovence v zamejstvu in po svetu pričakuje, da bo italijanska vlada končno začela izvajati tiste člene zaščitnega zakona, ki niso neposredno vezani na sklepe paritetnega odbora.

Puknič je izrazil tudi veliko zaskrbljenost zaradi zapiranja ljudskih tol na Obirskem v Slovenjem Plajberku in Okotu v Selah na avstrijskem Koronkem. Pri tem pa ne more razumeti, da „demokracija republika Avstrija sredi Evrope izvaja asimilacijo z nedemokracijskimi metodami“.

Glede na 2. točko 7. člena Avstrijske državne pogodbe (ADP), imajo avstrijski državljani slovenskega porekla pravico do osnovnega pouka v slovenščini. Zakon o manjšinskem tolstvu in koronki zakon o tolstvu pa slednje tudi omogočata. Po Pukničevih besedah bi bil čas, da Avstrija po 50 letih začne v celoti uresničevati ADP.

Kot je Puknič zapisal v izjavi za javnost, naj bi se po neuradnih podatkih število prijav v dvojezične tole v letoprijem letu povečalo za dober odstotek, kar je zelo razveseljiv podatek. Zato Urad po njegovih besedah pričakuje več posluha za želje staršev in otrok, saj so starši pripravljeni celo plačevati zasebne tole za izobraževanje

in svojih otrok v slovenskem jeziku.

Državni sekretar v odstopu je Puknič izpostavil, da skrb vzbujajo tudi odnos madžarske vlade do slovenske manjšine. Kot je spomnil, med Slovenijo in Madžarsko od leta 1992 velja dvostranski sporazum o posebnih pravicah obeh manjšin. Ta določa vsakoletno sestajanje med slovensko-madžarske komisije, ki sprejema priporočila in sklepe med obema vladama v zvezi z izvajanjem samega sporazuma.

Zadnje zasedanje med komisije, ki ga je pripravila Madžarska, je bilo z enoletno zamudo maja letos v Budimpešti. Komisija dela ni končala, ker so med delegacijama obstajale prevelike razlike v izhodiščnih pogledih. Po Pukničevih besedah pa Madžarska ni določila datuma za nadaljevanje dela med komisije, prav tako ni znano, ali se na to pripravlja.

Puknič ob tem v imenu urada vlade za Slovence v zamejstvu in po svetu pričakuje in poziva, da madžarske oblasti v znak dobrososedskih in prijateljskih odnosov takoj pričnejo priprave za nadaljnje delo med komisije. Prav tako jih poziva, naj čim prej določijo datum zasedanja in začnejo recipročno izvajati meddržavno pogodbo na vseh področjih.

Dnevi narodnih noč

Kamnik je ta konec tedna ponovno oživel, saj se je v petek 9. začela največja kamniška prireditve, 35. dnevi narodnih noč, ki je posvečena ohranjanju spomina na bogato folklorno izročilo tako samega mesta kot tudi njegove okolice.

V treh dneh se je v okviru prireditve zvrstilo veliko raznovrstnih etnografskih dogodkov, ki so povezani z zgodovino in folklornimi značilnostmi kraja. Dogajanje pa so popestrile tudi številne zabavne prireditve.

Že v četrtek so v galeriji Veronika odprli razstavo narodnih noč, ki bo na ogled do konca septembra. V petek pa se je pričel sejem domače obrti s sejamsko prodajo na prenovljenem Trgu svobode. Sobota in nedelja sta bili namenjeni predstavitvi izdelovalcev domače in umetne obrti. V soboto je poleg tega potekala tudi modna revija tekstilne sekcije obrtne zbornice Kamnik, v nedeljo pa tradicionalna povorka na-

rodnih noč po starem Kamniku. Vse tri dni so program popestrile številne folklorne skupine, med njimi tudi gostje iz Makedonije. Prireditve vsako leto v mestu v naročju planin privabi več tisoč obiskovalcev. Ti si lahko ob tej priložnosti poleg pestrega programa ogledajo tudi glavne znamenitosti mesta, denimo znano romansko kapelo Mali grad, ki je hkrati tudi simbol Kamnika, ter mnogo drugih znamenitosti. Največjo kamniško prireditve spremlja tudi vrsta drugih dogodkov. Tako so v tem tednu odprli apartmajsko naselje Terme Snovik, filatelistično razstavo v galeriji Pika, v petek pa so odprli še razstavo obrti in podjetništva ter malih živali in kegljišče Kamnik. V soboto so potekali frizerska delavnica sekcije frizerjev območne obrtne zbornice Kamnik, 6. turnir občine Kamnik v Golfu in pokalno tekmovanje Gasilske zveze Slovenije za Pokal Kamnika. V nedeljo pa je bila na vrsti razstava koz in ovac.

Ekološka cona po nujnem postopku

Kolegij predsednika državnega zbora se je dogovoril o sklicu devete redne seje zbora, ki se bo začela 26. septembra. Na prvo popočitniško zasedanje je za zdaj uvrščenih 40 zadev, med njimi tudi zakon o razglasitvi zaščitne ekološke cone in epikontinentalnem pasu, ki ga bo državni zbor obravnaval po nujnem postopku.

Predlog vlade državnemu zboru, da naj zakon o razglasitvi zaščitne ekološke cone in epikontinentalnem pasu obravnava po nujnem postopku, je kolegij sprejel soglasno.

Predsednik državnega zbora France Cukjati je predstavil poslanski skupin danes obvestil, da je predsednik vlade Janez Janša za naslednji četrtek, 22. septembra, sklical sestanek s predsedniki vseh parlamentarnih strank o zakonu.

Generalna sekretarka vlade Mateja Tamara Fajs je med

Preganjanje na Koronkem

ENOTNA LISTA PROTESTIRA ZARADI OBNAŠANJA AVSTRIJSKIH ŠOLSKIH OBLASTI

Enotna lista (EL), edina slovenska stranka na avstrijskem Koronkem, je ob prvem tolskem dnevu na ljudskih tolh v Avstriji opozorila, da otroci na Kotu v Selah in na Obirskem ne morejo več obiskovati pouka v domači ljudski toli.

„Virek cinizma je nedvomno to, da tolske oblasti niso videle potrebe, da bi starše obvestile o nadaljnji usodi tol in kam naj otroci po novem hodijo v tolo,“ so v sporočilu za javnost zapisali v EL. „Takšno obnašanje tolskih oblasti je nevdržno, saj s tem ponovno dokazujejo, da nimajo niti kančka posluha za potrebe ljudi v obrobni krajih dvojezičnega ozemlja,“ se je odzval predsednik EL Vladimir Smrtnik. Ob tej priložnosti je ponovno zahteval ohranitev in obstoj tol na Kotu in na Obirskem, „kajti dokončna ukinitve obeh tol bo za omenjena kraja pomenila nepopravljivo izgubo kulturnovzgojnih sredin na vasi, obenem pa bo negativno vplivala na jezikovno okolje otrok, ki je slovenska, in s tem na socializacijo mladine obeh krajev“.

NEZNANCI STRELJALI NA MOHORJEVO V CELOVCU

Doslej neznani storilci so v noči na četrtek 15. septembra trikrat streljali v izložbo slovenske Mohorjeve knjigarne v Celovcu na Koronkem. Poškodovana okna so uslužbenci odkrili jutraj. Zaradi bližnjega nočnega kluba, pred katerim je prišlo že večkrat do incidentov, pa vodja Mohorjeve knjigarne Miha Kreutz izključuje politično ozadje. Tudi kriminalisti po prvi preiskavi ocenjujejo, da gre za vandalizem in da je nekdo verjetno preizkusal doma narejeno orožje.

Nasproti Mohorjeve knjigarne je namreč nočni klub, pred katerim je že večkrat prišlo do kriminalnih dejanj. Zraven nočnega kluba je sicer tudi sedež koronkega deželnega poveljstva avstrijske zvezne policije.

razlogi za sprejetje zakona po nujnem postopku na seji kolegija na prvem mestu navedla zaščito pravnih interesov in enakopravnega položaja Slovenije glede morskih pasov v severnem Jadranu ter zaščito obal države, Slovenija pa bi potrdila tudi svoj epikontinentalni pas, ki ji po mednarodnem pravu pripada.

„V vladi ocenjujemo, da bi kakršnokoli odlaganje sprejetja tega zakona lahko bilo razumeti kot izraz negotovosti oziroma zmanjšanje stopnje odločnosti Slovenije zaščititi in uveljaviti svoje pravice in svoj enakovredni pravni položaj,“ je Puknič poudarila.

Z okoljskega vidika mora Slovenija najhitreje vzpostaviti ustrezne okoljske standarde za zaščito na območju, ki presega meje teritorialnega morja. Ob vzpostavitvi takrnega režima se bo Slovenija lahko enakovredno dogovarjala s sosednjima državama o celoviti zaščiti Jadrana, je dejala generalna sekretarka vlade.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONA MIZERIT

Korak v zunanji svet je sovpadal z ojačeno kampanjo doma. A vrsta vprašanj in problemov čaka konca oktobra, ker danes volitve osvajajo vso pozornost vlade in opozicije.

Potem pa vse tiho je bilo. Zadnjič smo poročali, kako vsa politična srenja soglasi o vprašanju socialnih podpor. Vsi so edini, da je treba način teh podpor najbolj prizadetim slojem spremeniti. Vlada je nato tudi ostro izjavila, da je proti vsakršnemu političnemu klientelizmu. A to je bilo tudi vse. Nobenega predloga, Puknič manj omembe časa, v katerem naj se ta važen problem reši, da se prepreči izkoriščanje podpore v politične namene in vsevrstna zloraba. Kot v drugih primerih, bomo čakali na dobo po volitvah.

Na svetovni tribuni.

Pretekli teden je predsednik Kirchner pohitel v New York na zasedanje glavne skupščine Združenih narodov. Imel je tudi govor pred skupščino, ki je izzvenel kritično predvsem do Mednarodnega denarnega sklada (FMI). Izjavil je, da je Sklad podpiral vlade in razvoj, ki so Argentino pripeljali v hudo krizo, ni pa spremlja države v sedanje postopku obnove. Seveda je izrekel podporo boju proti mednarodnemu terorizmu. Sploh je bil ves obisk v ZDA svojevrsten. Značilna je bila predsednikova odsotnost na marsikaterem srečanju (n. pr. kosilo, na katerega je vabil glavni sekretar Kofi Anan), pa razgovori z nekaterimi državniki, od katerih je pričakoval razne ugodnosti za državo. Argentina namreč resno potrebuje tujih investicij, ki pa so previdne zaradi nekaterih dvomljivih pojavov. Kirchner je izrazil tudi to potovanje za volilno propagando. Fotografije, kjer so skupaj on, gospa Cristina in zunanji minister Bielsa (dva najvažnejša kandidata na prihodnjih volitvah) so množično krožile po časopisju in televizijskih zaslonih po vsej državi.

Do kdaj sedanja rast?

Značilno za argentinsko gospodarstvo zadnjih treh let je nenehna gospodarska rast. A vemo, da to ne more trajati samo po sebi v nedogled. V mesecu avgustu je sicer industrijska dejavnost poskočila za 7,6% v primerjavi s istim mesecem lanskega leta. A sam minister Lavagna je povedal, da je mogoče to rast ohraniti le, če pridejo nove investicije. Govoril je o 6.5000 milijonih dolarjev. Ker jih je doma težko najti, morajo priti iz inozemstva. Prav v tem smislu je vlada doživela hud spodrsrlaj, ko je francoska investicijska skupina Suez sklenila, da zapusti svoje mesto v podjetju vodnih storitev Aguas Argentinas in se umakne iz države. Do te odločitve je

prišlo po dolgih mesecih neuspešnih razgovorov in pogajanj, da bi sklenili novo pogodbo. Sedanja vlada je skrajno ostra do podjetij na področju javnih storitev, popolnoma v nasprotju z Menemovo vlado, ki je privatizacijo izpeljala in bila do tujih kapitalov skrajno popustljiva. Tako iz ene skrajnosti padamo v drugo, in seveda ne eno ne drugo ni pozitivno za državo. Je pa ta dogodek neke vrste alarmni zvonec glede zadržanja do tujih kapitalov. Javno jih vabimo, a potem smo do njih zelo neprijazni.

Manj oblastno, a le malo manj. Te dni je vlada poslala v parlament zakonski osnutek o proračunu za leto 2006. Najbolj zanimivo ob tem je, da v besedilu ne zahteva posebnih pooblastil (poderes especiales ali tako imenovanih superpoderes), ki so bili značilni za pretekla leta. V čem je bistvo te zadeve? Zaradi hude krize je zakonodajna oblast doslej dovolila izvršilni, da je lahko preusmerila namene določenih fondov. V normalnih razmerah ima to pravico samo parlament, doslej jo je imela tudi vlada. Razlog za ta umik je jasen: opozicija je ta pooblastila vedno huje kritizirala in trdila, da smo pač že izšli iz položaja, ki je opravičeval to posebnost. Vlada pa ni bila prepričana, da bi sedaj parlament to potrdil, ker bi tudi peronistični poslanci, ki so zvesti Duhaldeju, verjetno volili proti. Opozicija pa meni, da bo po volitvah vlada gotovo skurjala na kakšen način v zakon vključiti ta pooblastila. Odvisno je seveda od izida volitev in nove sestave parlamenta.

Sveti zapleti. Ta teden so tudi oživel zapleti v razmerju med vlado in katoliško Cerkvijo. Najprej je presenetila novica, da bo buenosaireški nadškof in primas kardinal Bergoglio poklican na odgovorno mesto v Vatikan. Vlado to seveda ne skrbi, temveč vprašanje, kdo ga bo nasledil. Boji se, da bo novi nadškof bolj nerazpoložljiv do vlade. Ta strah ima konkretno podlago: prav te dni je vladno zadržanje izjalovilo poizkus, da bi lahko prišli do rešitve v zadevi vojantkega škofa. Bralci se gotovo spominjajo, da je Kirchner z dekretom „odstavil“ Msgr Baseotta. Dolge mesece so tekla poganja s Svetim sedežem, ki so bila na tem, da se za oboje zadovoljivo rešijo. Najprej bi Vatikan imenoval coadjutorja, zatem bi po daljšem času škof Baseotto odstopil. A v vladi (baje gospa Cristina) so podrl vse, kar se je mesece gradilo in sporazum odpravili. Znova smo na mrtvi točki. Do premika bo prišlo, če bo, seveda tudi šele po volitvah.

SLOVENC V ARGENTINI

SLOMŠKOV DOM

Družinska nedelja 2005

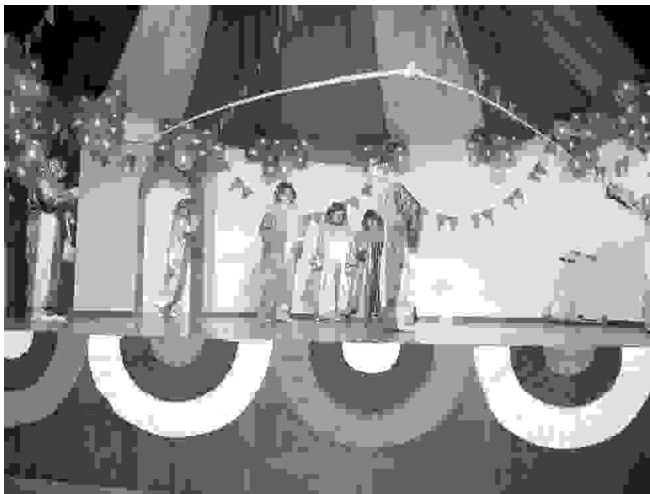
Slovenska tola v Slomškovem domu je za nedeljo 4. septembra povabila starše in sorodnike svojih učencev pa tudi prijatelje tole, na praznovanje družinske nedelje. S tem celodnevni slavjem je želela poudariti pomembnost družine v naši skupnosti.

Že pri nedeljski službi božji, ki jo je daroval župnik Franci Cukjati, so otroci sodelovali z branjem beril, prošenj in pristrčnim petjem, pod vodstvom Marcela Brula in glasbeno spremljavo.

Prireditve je uvedla voditeljica Slomškove tole Helena Rode. Pozdravila je številne udeležence, posebno te župnika Francija Cukjati in predsednika Doma cont. Gregorja Hribarja ter želela vsem prijetno praznovanje.

Program nastopov, ki so jih učenci naše tole pripravili

za letošnjo družinsko nedeljo je bila revija prizorov in rajanj pod imenom „Slomškov cirkus“, vse povezano s prijetno glasbo in pesmi. Nastopali so otroci od vrtca do o s m e g a razreda. Še posebno sta

navdušili točki „Murga“ in „Čarodeji“. Slikoviti in domiselni kostumi, scenarija in luči so ustvarili živahne prizore, ki so razveselili starejše in mlajše. Otroci so zapeli sledeče pesmi: Na cirkus, Hola Don Pepito, Ačis in Na kolkja.

Po zaključni „Murgi“ se je voditeljica Helena zahvalila Marcelu Brula za idejno zamisel programa in pripravo pesmi, učiteljem in odboru staršev pa za ves trud, ki so ga vložili v pripravo nastopov. Še posebej imajo zasluge: Vera Rutar Bohinc, Anka Smole Kokalj, Ana Selan Miklavc, Ivanka Mali Rode, Cvetka Pregelj Žnidaršič, Olga Pregelj Mehle, Marta Koželnik Smole, Monika Vitrih Koželnik in Veronika Grabnar Pregelj (izdelava kostumov); Marjana Šušteršič Rezelj (besedila pesmi); Alenka Čop Malovrh, Gabrijela Malovrh in Olga Bohinc Vester (plesne vaje); Adriana Quadri Brula in sodelavci (scenski prostor); Dani Cestnik in Matjaž Ribnikar (zvok in osvetljave).

Navdušeno občinstvo je vse nagradilo z močnim aplavzom. V imenu odbora staršev Slomškove tole je Mira Zakrajšek Escallier izrekla besede priznanja učitelstvu naše tole za vse dragoceno delo pri vzgoji naših otrok, katerega vidni izraz je bil tudi ta nastop.

Popoldanski premor je bil kot nalašč za družabnost in

PREJELI SMO V OBJAVO

Zveza slovenskih mater in žena - uradno priznana

Zveza slovenskih mater in žena je pred časom sklenila, da se predstav pred argentinskimi oblastmi in zaprosi tudi za uradno priznanje kot dobrodelna ustanova. Postopki so pote-

kali normalno, por tukajšnjih predpisih in se tudi v običajnem roku pozitivno zaključili.

Zveza nam je poslala v objavo zadevni vladni dekret. Takole se glasi:

Ministerio de Justicia, Seguridad y Derechos Humanos
Inspección General de Justicia

Buenos Aires, 26 de julio de 2005

VISTO:

el expediente C N° 1754770/52806, en el cual se solicita autorización para funcionar con carácter de persona jurídica a la entidad denominada "ASOCIACION BENEFICA ESLOVENA DE MADRES".

CONSIDERANDO:

Que la entidad satisface los requerimientos establecidos por el artículo 33, 2da parte inciso 1° del Código Civil.

Que la presente encuadra en las facultades conferidas al Señor Inspector General por los artículos 10 inciso a) y concordantes de Ley N° 22.315.

Por ello,

EL INSPECTOR GENERAL DE JUSTICIA

RESUELVE:

ARTICULO 1°: Autorízase para funcionar con carácter de persona jurídica a la entidad denominada "ASOCIACION BENEFICA ESLOVENA DE MADRES", constituida el 2/6/2005 y apruébase su estatuto de fojas 1/6 y 28/32.

ARTICULO 2°: Regístrese, notifíquese y expídase testimonio de fojas 7/12 y 34/38.

La entidad deberá dar cumplimiento a los artículos 103 y 104 de la resolución I.G.J. 6/80 (rúbrica de libros)

Oportunamente archívese.

Dr. Ricardo Augusto Nissen
Inspector General de Justicia

igre na vrtu in igralih ter za skupno kosilo.

Popoldne se je vsa družba zelo zabavala pri igranju tombole, kjer je vabil glavni dobitnik kolo (zadel ga je Marko Selan) in res številni manjši dobitki.

Prireditve sta se udeležila tudi ugledna gosta iz Japonske zakonca Dobovšek-Sethna. Prof. Biba je namreč še posebej povezana s Slomškovo tolo. V letošnjem juniju je na znanstvenem simpoziju Linguapax Asia 2005 v Tokiu s predavanjem in video posnetki predstavila slovensko tolstvo v Argentini prav s primerom tole v Slomškovem domu.

J.T.

IZ MOJIH SPOMINOV (6)

FRANC ZOREC

Tedaj je pripeljal mimo neki Mongol s kamionom, polnim granat za težke topove. Medtem ko je šel žigosat legitimacijo in je šel mimo mene, sem mu rekel po rusko: „Hoču pojehat.“ (Potoval bi rad!) Odgovoril je: „Haraŋo.“ (Dobro) in šel naprej h kontroli. Ko se je vračal, mi je namignil, sedel za volan in počasi zapeljal tovornjak mimo mene. Jaz sem se povzpел na zadnje kolo, ki se je še vrtelo, se zagrabil za rob kamiona in se pognal gor. Ko me je Mongol videl na kamionu, je pritisnil na plin in hitro odpeljal. Po dvesto metrih se je ustavil, šel zadaj na kamion, me pokrnil s plahto, potem pa odpeljal naprej. Ko sva prišla iz mesta, je spet ustavil in me povabil, naj prisedem v kabino, da sva se peljala naprej proti fronti. Blizu mesta Modena sva prišla do neke reke. Tam je ustavil kamion in rekel: „Do tu sem te pripeljal, naprej te pa ne morem več.“ Nato je zapeljal kamion čez most, ki je bil pokrit z vodo, da ni bil viden iz zraka, in odpeljal. Jaz pa sem nadaljeval pot pet do Modene.

Pot skozi fronto v Italiji

Ko sem prišel v mesto, sem bil poranjen lačen, zato sem poiskal gostilno, da bi dobil kaj za jesti. V gostilni sem zagledal pijanega vojaka, ki je sedel za mizo, in po slovensko klel in se pridural. Prisedel sem

in mu rekel, da sem lačen. Dal mi je za jesti in povedal, da je mobiliziran vojak, da je njegova kompanija že dolgo na fronti, trenutno pa, da je na oddihu. Poleg drugih stvari mi je tudi rekel: „Pojdi v to in to hišo, pa reci ženski, da si videl njenega sina.“ (Povedal je svoje ime, ki se ga več ne spomnim.)

Res sem šel k tisti ženski in se predstavil, kot me je moj neznani rojak naučil. Bila je vsa srečna, ko je dobila novice od svojega sina. Pri njej sem se zadržal dober dan. Tam sem se tudi najedel in naspal. Preden sem se poslovil, sem jo prosil za kakšno civilno obleko, da bi jo zamenjal za vojaško, če pa bi šel rad v Bologno, ki je bilo „odprto“ mesto in zato noben vojak ni imel vstopa vanj. Dala mi je sinovo civilno obleko, vojaško pa sem pustil tam. Iz nje sem vzel vse papirje, ki sem jih imel v njej zate, in jih spravil v žep podarjene obleke. V novi obleki sem jo pet mahnil proti Bologni brez facka v žepu.

Hodil sem več kot en dan, podnevi ali ponoči, kakor je kazalo. Zadremal sem kjerkoli, samo v hišah nič več. Skrival sem se na prostem, čez dan v glavnem po kopicah, zvečer pa skrit v železniškihprehodih. Ponoči je bilo nemogoče ostati na prostem zaradi treskanja topovskih granat. Amerikanci so bili čisto blizu, na drugi strani Bologne.

Fronta na nemški strani je bila ponoči čisto v temi. Moral sem zelo paziti, kam se bom skril. Vsak grm je skrival svojo strojni-

co, top ali kaj podobnega. Medtem pa je imela fronta na ameriški strani ponoči drugačen videz. Ko je nastopil mrak, so začeli prižigati protiletalske reflektorje. Nato so začeli počasi nabijati s topovi na nemško stran, da je padla granata zdaj sem, zdaj tja. Okrog 11. ure ali opolnoči so pa začeli streljati z vsemi topovi, da je grmelo in treskalo brez presledka, kot bi streljali s strojnico. Potem je topovski ogenj postajal polagoma manj intenziven, ob 4 ali 5 pa je spet vse utihnilo. To je trajalo do devetih, ko so začela napadati letala. Opazoval sem, kako se je pojavilo na nebu po 40 letal v vrsti, kako so vsa hkrati spustila bombe in letela naprej. Za njimi je spet drugih 40 malo bolj stran ponovilo isto in nato drugih 40 letal malo bližje spet isto. Po dveh urah bombardiranja je spet vse utihnilo, le kak občasen topovski strel je še motil mir.

Špijon, obsojen na smrt

Ko sem po dveh dneh prišel v Bologno, sva se dobila s Kodeličem ob petih popoldne pri cerkvenih stolpih, kot sva bila domenjena. Bil je mnenja, da je zelo nevarno in da je bolje, če hodiva vsak zase, ne skupaj. Ob slovesu mi je še rekel: „Če

General Leon Rupnik
med rovtarskimi domobranci.

pridem v Rim, te čakam v Cine Città!“ in je odšel.

Ker že dva dni nisem nič jedel, sem šel iz mesta, da na kakšni kmetiji dobim kaj za jesti. Ko sem se bližal neki kmetiji, sem zagledal ob poslopju zamaskiran štiricevni protiletalski top. Hodil sem naprej po travi in zaslišal za seboj: „Hände hoch!“ (Roke gor!) Nemški žandarji! Na kmetiji je bila nastanjena vojaška žandarmerija, kmet jo je moral zaradi fronte zapustiti. Nemci so me preiskali in takoj dobili vse, kar sem imel s seboj. To niso bili samo papirji, ki sem jih prej

nosil zate, ampak tudi legitimacija z Globočnigovim podpisom in ponarejeni dokument z vsemi žigi vojaške policije... Takoj so me vklelili in odpeljali kot pijsko na komando. Prosil sem jih, če bi dobil kaj za jesti, če pa da že dva dni nisem nič jedel. Žandar mi je prinesel velik krožnik makaronov in kozarec vina ter rekel: „Ti podpiraj naše sovražnike, ki so mi ob bombardiranju Hamburga ubili ženo in dve hčerki!“ Ko sem pojedel, so mi vklelili spet roki in nogi z verigo. Nato so naložili na avto mene, še dva nemška vojaka, tako vkleljena kot jaz, in nas v spremstvu treh žandarjev peljali na vojaško sodišče.

(Se nadaljuje)

Za dosego...

Nad. s 1. str.

no obtožbo kolaboracije politikov in domobrancev, Črno roko itd. Vse to je bila že POSLEDICA prvega dejanja, in v spravo ne spada. Pri teh posledičnih dejanjih je bilo mnogo zločinov, nekaj tudi nedvomno na domobranski strani, kjer so neki posamezniki prešli dovoljene meje samoobrambe. Tudi ti zločini so obžalovanja vredni, vredni so obsodbe toda v okvir sprave ne spadajo!

Važna je obravnava sprave s strani predsednika RS Dr. Janeza Drnovška. Letos v Teharjah nas je spomnil, da je prišel čas za odpuščanje in spravo. Mogoče namreč nekaj njegovih argumentov.

Mimogrede: Drnovškov oče, zaprt v Dachau je sredi maja 1945 nastopil službo oficirja OZNE v taborišču Teharje. Tam so delali sezname domobrancev, določenih za smrt.

Dr. J. D. POZIVA: MRTVIM VRNIMO DOSTOJANSTVO. Lepo, toda je ta njegov namen iskren, če to pove v Teharjah, kjer so grobovi pokojnih domobrancev ŠE VEDNO NAČRTNO ZAKRITI Z SMETIŠČI Celske občine in Cinkarne? S tem največjim primitivizmom, edinstvenem za RS, je Drnovšek seznanjen, in govoriti o vračanju dostojanstva brez takojšnje odstranitve te največje slovenske sramote je strasten cinizem. Ena njegova beseda bi to uredila; ni je ne bilo!

Dr. Drnovšek nadaljuje: PRED 60 LETI SE TEDANJE OMAHLJIVE OBLASTI NISO UPRLE OKUPACIJI. Očitek, sicer samo na moralni ravni, je krivičen. SLS se je namreč ne pred komunisti, 27 aprila 1941 odločila za upor, katerega začetek pa je seveda bil odložen na kasnejši primeren čas. Takojšnji upor bi bil največji zločin nad narodom, ker bi namreč ob starih žrtvah nedvomno tragično propadel. Drnovšek ni objektiven, ker bi moral omeniti, ravno za to obdobje, da je komunistična partija pred 60 leti ob sami zasedbi masovno po nalogu KPJ in Tita kolaborirala z Nemci. Zveni neverjetno vendar je dokazano: kasnejši največji funkcionarji NOB, OF, KPS tako Dr. Aleš Stanovnik. Dr. J. Vilfan, Dr. J. Pokorn, so v tem obdobju bili v službi Gestapa pri selitveni komisiji v Šentvidu! Kako more nam predsednik trditi, da se je partija pred 60 leti uprla? Nedopustno, ker ni dvoma, da Dr. Drnovšek to dobro ve!

In ne nam predsednik: KMALU SE JE POKAZALO, DA JE ODPOR (NOB o.p.) tudi revolucionaren in mnogi, ki se zato niso pridružili SO SE ODLOČILI ZA SODELOVANJE Z OKUPATORJEM. V tem so dve netočnosti in sicer Drnovšek postavi nekako REVOLUCIJO na isto raven kot NOB. Dejansko je revolucija bila edini glavni namen levega tabora, NOB je bila samo krinka zanjo. Analiza NOB, njihovih vojaških, represivnih akcij, premirja, izključno pobijanje nekomunistov ne pa okupatorja, dejansko prepričljivo dokazujejo NOB kot nam največjo zgodovinsko prevaro. To mnenje sedaj po 15 letih nam svobodne države počasi toda dosledno začenja prevladati. Druga netočnost je negativni prizvok ki ga on daje za sodelovanje z okupatorjem. Drnovšek tu ponavlja največji samo slovenski pravni in družbeni nesmisel, produkt komunistične propagande, ki obsoja vsako sodelovanje, kolaboracijo.

Dr. Drnovšek nadaljuje: NAD VRNJENIMI DOMOBRANCI SE JE MAŠČEVAL IN ODLOČIL LIKVIDACIJO TAKRATNI NAJVIŠJI DRŽAVNI IN PARTIJSKI VRH. Lepo, tako rekoč prvo javno priznanje in vredno pohvale. In ne Drnovšek: TA ZLOČIN NE BREMENI TISOČEV PARTIZANOV, TUDI VSEH KOMUNISTOV ... KI NISO SODELOVALI V BRATOMORNIH POBOJIH. BREMENI PA PARTIJSKE VODITELJE. Očividno se Dr. Drnovšek hoče ne vedno prikupiti masi svojih volivcev, vendar, prvič jasno obtožuje partijske voditelje. Mimogrede: Lepo bi bilo, če bi se dobilo kake podatke, kdo od partizanov in komunistov ni sodeloval, ni vedel za poboje nekomunistov, njihovo mučenje in ponižanje. Dejstvo je, da takih dobrih, poštenih partizanov in komunistov ni bilo. Partija je vedno skrbela, da so namreč vsi partizani pri teh zločinih bili angažirani, s tem so jih za vedno vezali na partijo in revolucijo.

Komemoracij za padlimi domobranci se redno, z najvišjimi predstavniki udeležuje tudi nam Cerkev. V njihovih nagovorih redno močno, ostro obsojajo za nam morilca partijo. Do žrtev izražajo globoko pieteto. Vendar tu nekaj manjka. Domobrancem je režim odvzel dobro ime. Govore o izvensodnih pobojih, kar pomeni, da krivda levega tabora leži samo v tem, da namesto, da bi jih sodili so jih pobili brez sodnega postopka. Vsi levičarski politiki tudi v Teharjah, Rogu, nikdar ne pozabijo omeniti prejšnjega, zločin kolaboracijo. Najhujši je bil Milan Kučan, na eni strani polaga v čast domobrancev vence v Rogu in Teharjah, toda istočasno javno označi domobrance kot nacistično vojsko. Večjega cinizma in podlosti ni mogel pokazati. BREZ POVDARKA, DA SO SE DOMOBRANCI OPRAVIČENO, legitimno borili, proti VOS-u, OF, partizanstvu, partiji v NUJNI, POTREBNI SAMOOBRAMBI, NE BO ŠLO! Odkloniti se mora tudi nesmiselni, krivični očitek nedovoljene kolaboracije, te krivde domobranstvo nima! Mogoče omenim, da je zadnji čas, da nam spomnimo

Proslava v Midlandu

Ko so Slovenci pred več kot 55 leti prihajali v Kanado, so zahajali v cerkev Kanadskih Mučencev v Midlandu in se spominjali svojih mučencev.

Pred 30 leti je bil v Midlandu postavljen slovenski križ, kjer je vsako leto v septembru spominska proslava za padle domobrance. Obiščejo jo Slovenci iz južnega Ontaria.

Letos nas je pozdravil škof Msgr. Andrej Glavan, sledile so recitacije.

Glavni govor je imel dr. Peter Urbanc, ki Vam ga ob tej priložnosti posiljam. Pela sta cerkvena moška zbor cerkve Marije Poma-

gaj in Marije Brezmadežne v Torontu. Proslavo smo zaključili s pesmijo Oče, Mati ...

Nadaljevali smo s križevim potom, „Tisočerih Slovencev križev pot“, ki ga je ob 60 letnici napisala avtorica ga. Nade Čemas.

Popoldne je daroval sv. mašo škof Msgr. Andrej Glavan, skupno z g. Batičem, g. Plazarjem in g. Turkom.

V lepem nedeljskem popoldnevu smo se poslovlili od prijateljev in znancev od blizu in daleč, s seboj pa ponesli lepe vtise in spomine tega dne.

EMA POGAČAR

Cerkev odločno odbije 60 letno obrekovanje nedovoljene kolaboracije z sovražnikom. Tega enostavno ni bilo in to ne posebej velja za Dr. Rožmana, ki je napravil največ dobrega v okupaciji in je v veliki meri omilil trpljenje vernikov rojakov, pa tudi Judov in celo komunistov. Temu 60 letnemu obrekovanju je treba napraviti konec.

Nam metropolit Alojz Uran je v dobri veri vendar zgrešeno letos v Rogu podal glavno misel takole: „KRIVDO NOSI VSAK, KI JE POBIJAL NE GLEDE NA KATERI STRANI JE BIL“.

Ta dokaj logična izjava za nam največjo zgodovinsko nesrečo ni v redu. Tragedija je bila prevelika, da bi jo odpravili z VSI SMO GREŠNIKI. Pokojnim, njihovim sorodnikom ne moremo pustiti sporočila: tu ležimo pobiti, ker smo tudi mi pobijali! To bi pomenilo veliko izdajo njihovemu spominu. Gornja izjava namreč pušča ob strani dejstvo kdo je začel pobijati, kdo je pobil brez vsakega odpora 1500 namih nedolžnih rojakov. V tem terorju namreč leži edina velika krivda, edini krivci za izbruh nam državljanske vojne. To edino in nič drugega more in mora biti predmet sprave! Vse kar je sledilo za tem, z zločini obeh strani, z povsem legitimno kolaboracijo, z holokavstom, je samo posledica velikega zločina.

Zaključujem z akcijo nove vlade predsednika Janeza Janše, pokrivajoč bodočo spravo. Na Mali gori je takole govoril: a) poudaril je važnost TIGRa, primorske iredente. Poudaril je, da je prvi odpornik okupaciji bil ravno Tigrovec Danilo Zelen. Ta je sredi maja 1941 bil obkoljen od italijanskega vojaštva in je v tej akciji izgubil življenje. Podal je očitek, da NOB ni sprejela Tigrovcev, ni pa povedal, da so lepo število Tigrovcev partizani likvidirali. Partija enostavno ni hotela imeti nobenega enakopravnega partnerja! Dotaknil se je domobrancev z neokusnim, nesmiselnim očitkom prisege okupatorju, Moral bi vedeti, da je prisega bila legitimna v okviru mednarodne zakonodaje in končno je bila prisiljena in zato neveljavna in neobvezna. Revolucijo je komaj omenil, število VOSovih žrtev 1941/42 je taktično znižal na tristo (namesto 1500) in poudaril je veljavo neobstoječe partizanske NOB. Skratka Janša je na celī črti kot načelni demokratski politik odpovedal. Večina njegovih volivcev pričakovala, da dokončno obračuna s partijo, z revolucijo. Nič tega, v Sloveniji, pod novo vlado, ne vedno stotinam komunistov plačujejo dobesedno imenovane REVOLUCIONARNE POKOJNINE. Za vse njihovo početje, v glavnem zločinsko, dobivajo ti tovarni ne danes nagrado tisočdolarsko posebno pokojnino. Nezaslišano! Večina volivcev je mislila, da bo Janša veliki politik, državnik kova, kot Dr. Anton Korosec, Dr. Krek. Ne zgleda dobro. V tako načelnih važnih zadevah kot resnica o nam polpreteklosti ne bi smel popuščati, ne bi smel imeti obzira, nenačelnega taktiziranja do levega tabora, kjer upa, zaman, na bodoče volivce. Še ni vse zamujeno. Nujna dolžnost bi bila od nove vlade od JJ podatki na primemem mestu v Rogu ali Teharjah izjavo z omembo edine krivde in krivca za nam tragedijo (Rdeči teror VOS'a 1941/42) in opravičenost nujne, kljub sodelovanju z okupatorjem povsem legitimne samoobrambe Vamih stražarjev in domobrancev. Spričo tega, da prave sprave ni in je očividno ne bo, ostane to nujen korak vlade. S tem bo doseženo pomirjenje v narodu, ki ga toliko desetletij zaman čakamo! Noben narod ni notranje tako razdvojen, skregan, kot slovenski. Koliko časa ne!?

Zaključujem z mislijo na nam junake domobrance. Padli so v borbi, v obrambi največjih narodnih interesov, v nevarnem in težkem nasprotovanju z nam bodočo komunistično diktaturo! Bitko so sicer izgubili, toda ne za vedno. Diktatura, katere so se skušali obraniti, je vladala nad ubogimi rojaki 45 dolgih let. Mi, Vam zvesti dediči, prijatelji, občudovalci, bomo gledali in delali na tem, da bo vsa resnica o Vam pravični borbi in delu za narod zmagala. Počivajte v miru!

V Argentini ... španska vas

Buenos Aires.

Na začetku druge polovice dvajsetega stoletja.

Takrat, ko so dekleta sanjale o ljubkih klobučkih, s pajčolanom ali brez njega, o nedosegljivih kostimih, o lepih torbicah in lakastih čevljih, o prozornih *nylon* nogavicah, posebno pa o takih, ki so imele kakor zarisano temno črto...

Takrat, ko so se moški ob nedeljah napravljali v *zakašne* obleke, fantiči v kratke hlače, ko so na glavicah nekaterih deklic izstopali svileni traki, skrbno zavezani v prekrasne *matence* ... ko je bilo veselje mater skrb za družino (kakor je tudi danes).

Takrat, ko je bila slovenska mama „na Belgrano“, in nas je Gospodova roka varovala preko duhovniških rok, ko sta vera in nam jezik - skupaj - pomenila Slovenec.

Kockaste, kamnite ceste.

Postajališča na križiščih.

Vožnje s tramvajem ali z dolgimi, srebrno pobarvanimi — angleškimi *Leyland* kolektivi*.

Šle smo, tja do Pompeye, mama in sestre. Ob vstopu na vozilo, bil je tramvaj, je kupila vozovnice. Prodajal jih je sprevodnik, *guarda*, se mu je reklo. Ta je tudi pozvonil ob izstopu potnika, da je opozoril voznika, naj ustavi, eventualno je tudi pazil na red med vožnjo.

Leseni sedeži na tramvaju, podobni tem ki so na starem podzemskem vlaku, skoraj relikvija iz dvajsetih prejšnjega stoletja, so bili zasedeni. Med sopotniki, gospodje s klobuki (danes se jih skoraj ne vidi).

„Siéntese“*, je bil vljuden do mame lepo oblečen kavalir, in vstal in pokazal na prazni sedež.

Siéntese, je bilo slati kot *vsed'te* se.

Slovenec! - se je razveselila mama.

Ni bilo nemogoče srečati sorojaka. Zahvalila se je, in ga po slovensko ogovorila: „Od kod pa ste?“ Domačin se je samo prijazno nasmehnil.

Bil je čas, ko je bila španščina, za takrat prišla Slovence, *španska vas*.

Mara Črnak Sánchez

**kolektivi: manjši argentinski avtobusi*
siéntese: vsedite se

Slovenska kultura v Londonu

V londonskem inštitutu sodobne umetnosti (Institute of Contemporary Arts - ICA) bo od preteklega 6. septembra pa do 2. oktobra potekala predstavitev sodobne slovenske kulture z naslovom Slovenska sezona (Slovenian Season).

Na njej sodelujejo številni slovenski umetniki s področja multimedijske umetnosti, gledališča, filma, elektronske glasbe in dizajna.

Posebno pozornost bodo organizatorji dogodka namenili samostojnemu internetnemu showu slovenskega umetnika Vuka Čosiča, slovensko kulturo

pa bodo predstavili ne zadnji filmi, sodobna elektronska glasba, stol rex Nika Kralja, sodobna literatura, in drugo.

Serijske predstavitev vizualne umetnosti se je začela že konec junija z dvema dogodkoma v sklopu predstavitev novih članic EU z naslovom „Arrivals>Slovenia“.

Slovensko sezono v ICA bodo v naslednjih mesecih dopolnjevale razne predstavitve drugih umetniških zvrsti v Londonu, Edinburghu in Shrewsburyju, so ne sporočili z urada vlade za informiranje Republike Slovenije.

Nov tabloidni dnevnik

Časopisna družba Dnevnik je začela izdajati nov tabloidni dnevnik **Direkt**, ki bo izhajal vsak dan od ponedeljka do sobote. Odgovorni urednik Direkta je Bojan Požar, njegova ekipa pa šteje približno 40 novinarjev, urednikov in fotografov. Časopis bo vsak dan na najmanj 20 straneh prinašal atraktivne fotografije, udarne članke in informacije iz sveta zabave, medijev, športa, kulture, gospodarstva, politike in kriminala. Njegov slogan je „brez milosti“ in temu primerna bo tudi vsebina. Cena Direkta znata 99 tolarjev, začetna naklada pa 80.000 izvodov.

Direkt bo pokrival domače in svetovne novice, črno kroniko, poslovne in gospodarske novice, družabno kroniko, šport, popularno kulturo itd. Vse te vsebine se bodo pojavljale v rednih rubrikah Moja dežela, Brez meja, Bulevar, Bazar, Favoriti, Črna kronika in Magazin.

Kot so zapisali v sporočilu, v Sloveniji segmentacija med resnim in tabloidnim tiskom ne ni dokončna. Trg v zadnjih petnajstih letih konsistentno sporoča, da se težnja bralske pozornosti preverja na stran tabloidnega novinarskega žanra. Pri Direktu izhajajo prav iz predpostavke, da je tabloidni pristop k obravnavi tem dejstvo največje tržne relevance. Direkt tako ne bo sodil pod rumeni, ampak pod popularni tisk - od rumenega tiska se bo razlikoval v kakovostnejšem, temeljitejšem in kredibilnejšem pisanju.

NOVICE IZ SLOVENIJE

PRIPRAVE NA ZIMO

V tem tednu naj bi delavci ajdovskega gradbenega podjetja Primorje začeli s postavljanjem nove povezovalne žičnice in urejanjem proge Prevala na naravnem visokogorskem smučnišču Kanin. Štirisedežnica bo končana do konca leta in bo speljana do meje z Italijo. To naj bi bil pomemben korak k dejanski uresničitvi povezave med Kaninom in smučniščem Nevejsko sedlo (Sella Nevea) na italijanski strani meje.

GORIVA ČEZ EVRO

Cene tekočih goriv so se občutno zvišale. Sicer naj bi podražitev sorazmerno malo vplivala na inflacijo, vpliv pa je večji na gospodarsko rast. S to podražitvijo bo presežena psihološka meja. Prvič je cena bencina na Slovenskem dražja kot en evro, kar bo verjetno vplivalo na porabo, saj se bodo potrošniki nekoliko bolj zavedali draginje na tem področju. Neosvinčen 95-oktanski bencin se je za 16,10 tolarja na 254 tolarjev za liter, 98-oktanski bencin pa za 20,20 tolarja na 266,7 tolarja za liter. Za liter dizelskega goriva je treba odšteti 8,20 tolarja več, in sicer 238,9 tolarja, cena za liter kurilnega olja pa se bo zvišala za 6,5 tolarja na 155,2 tolarja.

KOŠIR ALI VIRK?

Aktiv novinarjev časnika Delo je zavrnil predlog uprave te družbe, da se razreši odgovorni urednik Dela Darijan Komir. Odločitev kolektiva sicer ni zavezujoča za upravo. V skladu s statutom je morala uprava za razrešitev Komirja pridobiti soglasje nadzornega sveta, kar je pretekli petek tudi dobila. - Glavni razlog za zamenjavo Komirja je želja uprave po večji uspešnosti Dela v smislu boljšega vodenja, motiviranja kolektiva in strateških odločitev, je pojasnil predsednik uprave Tomaž Perovič. Po njegovih besedah Delo ostaja verodostojen in politično uravnotežen časnik.

GOZDOVI BLIŽJI NADŠKOFIJI

Gospodarska uprava Nadškofije Ljubljana je izrazila zadovoljstvo o umiku tožbe Gozdnega gospodarstva (GG) Bled glede denacionalizacijske odločbe o vrnitvi dela pokljuških gozdov v Triglavskem narodnem parku (TNP) Cerkvu. Po pravnomočnosti delne odločbe ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano bo Cerkev namreč ponovni lastnik 3410 hektarov gozdov znotraj TNP, za katere želi biti dober gospodar in varuh nepremičnin, so sporočili s Slovenske škofovske konference.

PO SVETU

VOLITVE V NEMČIJI

Po negotovem izidu nedeljskih predčasnih parlamentarnih volitev v Nemčiji se bodo sestala vodstva strank ter razpravljala o volilnih rezultatih in nadaljnjih korakih.

Pri tem bo razprava tekla tudi o morebitni sestavi vlade in ni izključeno, da bodo stekli informativni pogovori med morebitnimi koalicijskimi partnerji. Koalicijska pogajanja v pravem pomenu besede se bodo začela kasneje. Nemška vlada, ki bo ostala na položaju do prvega zasedanja novoizvoljenega parlamenta, bo po urniku zasedala v sredo dopoldne. Kdaj bo ustanovno zasedanje novega bundestaga, ne ni znano, po pravilih pa bi moralo biti sklicano do 18. oktobra. Na ustanovnem zasedanju novega parlamenta naj bi volili kanclerja. Do izvolitve novega mora njegove dolžnosti opravljati dosednji kancler, torej Gerhard Schroeder.

Nemška volilna komisija je v noči na ponedeljek sporočila delne uradne izide volitev. Konservativna koalicija (CDU/CSU) pod vodstvom Angele Merkel si je zagotovila 225 sedežev v nemškem parlamentu, bundestagu, oziroma le tri več od socialdemokratov (SPD) kanclerja Gerharda Schroederja, ki jim je pripadlo 222 sedežev. Liberalna stranka (FDP) bo imela 61 sedežev, Leva stranka si je zagotovila 54 sedežev, medtem ko bodo dosednji koalicijski partnerji SPD, Zeleni, v bundestagu imeli 51 poslanskih sedežev. Kot je ne sporočila komisija, je bila na nedeljskih volitvah 77-odstotna volilna udeležba.

PO KATASTROFI NI POVRATKA

Vodja reševalnih operacij po katastrofi, ki jo je na jugovzhodu ZDA povzročil orkan Katrina, admiral Thad Allen je v soboto opozoril pred ne vedno prisotnimi nevarnostmi in zdravstvenimi tveganji v New Orleansu. Prebivalce, ki načrtujejo vrnitev, je zato dva dni preden jim bo dovoljena vrnitev v najmanj prizadeta mestna območja, pozval, naj premislijo o preložitvi svoje vrnitve. Allen je tako nakazal, da je časovni načrt za vrnitev meščanov na domove morda le preveč optimističen. „Še naprej obstaja nevarnost, da poškodovana električna napeljava, vodovod in kanalizacija niso obnovljeni do stopnje, ko bi lahko zadovoljevali osnovne potrebe ljudi, ki se vračajo. Pozivam prebivalce, naj bodo v primeru vrnitve izjemno previdni in razmislijo o preložitvi vrnitve, dokler ne bodo vzpostavljeni varnejši življenjski pogoji,“ je dejal.

Beograd je naπ

Slovenska košarkarska reprezentanca je v prvem krogu evropskega prvenstva v Beogradu (skupina C) premagala Bosno in Hercegovino s 74:65. Najboljše strelca izbrane vrste sta bila Primož Brezec in Borjan Nachbar s po 16 točkami. Uspeh je bil pričakovan, a dosežen veliko težje od napovedi.

Začelo se je pravljico. Prekrasna kulisa, ki jo je ustvarilo 4000 slovenskih navijačev na tribunah dvorane Pionir, ter za povrh ne začetno vodstvo s 13:4. A pravijo, da lepo ne traja dolgo in prav to je dokazala Slovenija. V zadnjih treh minutah prve četrtine je napravila skoraj celotno za logo točk in odšla na prvi mini odmor z vsega pol kora naskoka. Zgodba se je ponovila v drugi četrtini, le da je tokrat igra Slovenija dobila zaskrbljujoče razsežnosti, saj igralci nikakor niso znali streti odpora žilavega tekmeca, medtem ko je BiH mirno polnila kora. Na srečo so se stvari ne pravočasno postavile na pravo mesto, zahvaljujoč najmlajšemu članu državne selekcije Erazmu Lorbku, ki je prevzel odgovornost in dosegel nekaj zlata vrednih točk, ter NBA-jevcema Primožu Brezcu in Borjanu Nachbarju. Nachbar je v zadnji sekundi tretje četrtine zadel trojko za 54:50. Igralci so se „vzeli v roke“, nervozo, ki je vedno prisotna na začetku velikih tekmovalanj, pa so odrinili vstran in tekmo mirno pripeljali do konca.

Na drugem nastopu je slovenska reprezentanca naredila velikanski, verjetno celo odločilni korak k zgodovinskemu preboju v četrtfinale EP, ki ga ni smogla na dosedanjih šestih prvenstvih. Ob podpori 5.000 slovenskih navijačev je premagala Grčijo, enega glavnih favoritov za medaljo, z 68:56. Tudi ko so vmes sodniki posegli in z nekaj čudnimi odločitvami znižali prednost Slove-

nije, se slovenska armada ni ustavila. Grki so bili tako izgubljeni proti agresivni obrambi Slovenije, da so kora več ali manj dosegali le s prostih metov, medtem ko je Slovenija gradila vedno trdnejše vodstvo. Tretji del igre se zaključila s 54:39. A tekma ne zdaleč ni bila gotova. Prišlo so najtežje minute, nevarne za srčne bolnike, ko se je odločal zmagovalac in verjetno neposredni potnik v četrtfinale. Grki so poskusili na vse načine, toda na srečo se jim noben ni izšel. Bili so relativno blizu v 33. minuti, ko so se približali na 56:49, vendar so Slovenci odgovorili na najbolj možni način - s tremi zaporednimi kora in vodstvom z 62:49. Čeprav je do konca ostalo ne dobrih pet minut, so se Grki sprijaznili s porazom in začelo se je slavlje na tribunah.

V tretje gre rado. In res je Slovenija osvojila ne tretjo zmago, to pot proti Franciji (68:58) in se prepričljivo prvič v zgodovini uvrstila v četrtfinale. Sloveniji je za osvojitev prvega mesta v skupini zadostoval že poraz z desetimi ali manj točkami razlike. Prva četrtina je temeljila na čvrsti obrambi. Kora so bili redki in četrtina se je končala z roketnim izidom 15:12 v korist Francozov. Na dobro znani napev „Kdor ne skače, ni Slovenec“ se je rajanje začelo, ko je Borjan Nachbar v 24. minuti povedel Slovenijo v vodstvo s 37:36. Od tu dalje za Francoze ni bilo več pomoči. Po trojki Lakoviča v prvem napadu zadnjega dela je Francija bila že na tleh (56:44) in edino odprto vprašanje je bilo, kako visoka bo zmaga. Toda izbranci Alerja Pipana so v zadnjih minutah nekoliko spustili tempo in mačevanje pustili za kdaj drugič.

Tri prepričljive zmage so Slovenijo pripeljale med glavne favorite za medaljo, a ne gre pozabiti, da se je Slovenija prvič v zgodovini

Proti Francozom je bilo najtežje

uvrstila v četrtfinale, zato bodo zanj obračuni v dvorani Arena nekaj povsem novega. V igri je tudi uvrstitev na svetovno prvenstvo 2006 na Japonskem, kamor

bo odšlo prvih šest ekip z EP ter ne dve iz Evrope, ki bosta dobili povabilo organizatorja. Naslednja igra je proti zmagovalcu med Nemčijo in Turčijo.

SLOVENC I IN ŠPORT

SLOVENE C- EVROPSKI PRVAK

Italijanska odbojkaška reprezentanca je ubranila naslov evropskih prvakov. V finalu evropskega prvenstva so branilci naslova v domačem Rimu premagali Ruse s 3:2. V moštvi se je ponovno — kot na preteklih olimpijskih igrah — izkazal Goričan Matej Černic. - Bronasto odličje je osvojila reprezentanca Srbije in Črne gore, ki je v tekmi za tretje mesto premagala Španijo s 3:0.

TAKO V EVROPI KOT V AMERIKI

Slovenski ultramaratonski kolesar Jure Robič je po drugi zaporedni zmagi na dirki čez Ameriko (RAAM) s konkurenco opravil tudi na premieri tovrstne vzdržljivostne dirke v Evropi. Preizkušnja, imenovano Le Tour Direct, ki je potekala po 4.069,8 km dolgi trasi dirke Tour de France iz leta 1903, je po skoraj osmih dneh kolesarjenja dobil pred glavnim konkurentom Avstrijcem Wolfgangom Faschingom in ne enim slovenskim kolesarjem Markom Balohom.

SLAB ZAČETEK

Nogometar Domžal so na prvi tekmi 1. kroga pokala UEFA v gosteh izgubili proti Stuttgartu z 0:2. Nemci so vseh 90 minut nadzorovali potek tekme in si pred povratno tekmo čez 14 dni v domačem športnem parku priigrali dva zadetka prednosti. Domžalčani, ki niso sprožili niti enega strela v vrata gostiteljev, so se sicer solidno upirali nemškim poskusom, toda usodna sta bila začetek prvega in konec drugega polčasa, kar je bržkone zaprlo vrata za preboj v skupinski del tega tekmovanja.

Z BRONOM IZ DEŽELE FARAONOV

Iz Kaira se je (prek Budimpešte in Zagreba) domov vrnila devetčlanska slovenska reprezentanca judoistov. Nastop v Kairu bo z velikimi črkami zapisan v zgodovino slovenskega juda, saj sta Urška Žolnir (desno) in Rana Sraka (levo na fotografiji) na 24. svetovnem prvenstvu osvojili prvi odličji za Slovenijo. Še bolj je spodbudno, da nista bili edini kandidatki za kolajne v naši ekipi, saj je sreča obrnila hrbet zlasti Petri Nareks in Samu Jerebu. Prihodnje leto bo evropsko prvenstvo in nova možnost za dokazovanje izjemnih možnosti te ekipe. Vsaka nova kolajna bo kamenček v mozaiku priprav na olimpijske igre v Pekingu leta 2008, ki za sedanjo generacijo reprezentantov pomenijo vrhunec mladetnega tekmovalnega ciklusa.

PISALI SMO PRED 50 LETI

Številka od 22. septembra 1955 ni izšla. Argentino je tedaj pretresala vojna revolucija, ki je strmoglavila vladno generala Perona. Izšla je ne naslednja, št. 37 z datumom 29. septembra. V povečani izdaji, pod naslovom: „Narodna revolucija v Argentini — Div. General Eduardo A. Lonardi novi predsednik Argentine“ podrobno poroča o poteku vstaje in o novem političnem položaju v državi. Ni pa nobenega poročila o delovanju v skupnosti, saj so bile v tistih težkih dneh zaradi nevarne situacije odpovedane vse prireditve.

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: **MILOŠ STARE** / Director: **Valentín B. Debeljak** / Proprietario: **Asociación Civil Eslovenia Unida** / Presidente: **Alojzij Rezelj** / Redacción y Administración: **RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA** / Telefon: **(54-11) 4636-0841 / 4636-2421** (fax) / e-mail: **esloveniau@sinectis.com.ar**
Glavni urednik: Tine Debeljak ml. / **Za Društvo ZS:** Alojzij Rezelj / **Sodelovali so ne:** Tone Mizerit, Gregor Batagelj, Miriam Jereb Batagelj, France Zorec, Jamej Tomazin, Helena Rode, Maria Črnak Sanchez, Peter Urbanc, Ema Pogačar.
Mediji: STA, Radio Ognjišče, Družina.

Naročnina Svobodne Slovenije: za Argentino \$ 75, pri pošiljanju po poti pa \$ 100; obmejne države Argentine 110 USA dol.; ostale države Amerike 125 USA dol.; ostale države po svetu 135 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 85 USA dol. za vse države.

Čeke: v Argentini na ime „Eslovenia Libre“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebnne) na ime „Antonio Mizerit“.

Oblikovanje in tisk: **TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.** / Estados Unidos 425 - C1101AAI Buenos Aires Argentina - Tel.: (54-11) 4362-7215 - E-mail: **info@vilko.com.ar**

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO Cuenta N° 7211
	R. Nac. de la Propiedad Intelectual N° 881153

MALI OGLASI

GOSPODARSTVO

Finančne storitve. Tel.: 4482-2633 / 15-4526-9535. Od ponedeljka do petka od 8. do 16. ure.

CATERING

Cocina & Fusión. Srečanja — Praznovanja — Sprejemi. Najboljše okusna postrežba! **Julio Lallire, Chef Ejecutivo.** Tel.: 4641-6986; mobil: 15 5564-2831; e-mail: jullace@yahoo.com.ar

TURIZEM

Letalske karte, rezerva hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu H. Yrigoyen 2742 - San Justo Tel. 4441-1264 / 1265

ZOBOZDRAVNIKI

Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474

ADVOKATI

Dr. Vital A. Piñero, Odvetnik Paraná 830, 5. nadstr. - Buenos Aires. Prijave na: Tel./faks: 4798-5153. e-mail: estudioasic@cpacf.org.ar

DOBOVŠEK & asociados - odvjetniki. Zaposeljene zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386. E-mail: jdobovsek@hotmail.com

Dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844-mpoznic@sfanet.com.ar

PRILOŽNOST DODATNEGA ZASLUŽKA

za Slovence v Argentini

Mednarodno podjetje izbira za začetek delovanja v Sloveniji poslovne partnerje s strokovnimi, poslovnimi ali osebnimi stiki v Sloveniji in Argentini. Za dodatne informacije pišite na **poslovpartner@yahoo.com.ar**

OBVESTILA

SOBOTA, 24. septembra:

Proslava mladih otrok na čast Antonu Martinu Slomškemu. Redni pouk na Srednjemolskem tečaju RMB **ob 15.00 uri** v Slovenski hiši.

NEDELJA, 25. septembra:

Referendum. Voli se na veleposlaništvo RS v Buenos Airesu.

Mladinski dan v Slovenski vasi.

SREDA, 28. septembra:

Učiteljska seja voditeljic, ob 20. v Slovenski hiši.

PETEK, 30. septembra:

Mutual Sloga vabi na tečaj ceremoniala in protokola, ob 19,30 v Slovenski hiši, s predhodnim vpisom.

SOBOTA, 1. oktobra:

Redni pouk na Srednjemolskem tečaju RMB **ob 15.00 uri** v Slovenski hiši.

NEDELJA, 2. oktobra:

Mladinski dan na Pristavi

Društvo upokojencev vabi na skupno kosilo, ob 13. uri v našem domu San Justo.

SOBOTA, 8. oktobra:

Redni pouk na Srednjemolskem tečaju RMB **ob 15.00 uri** v Slovenski hiši.

NEDELJA, 9. oktobra:

49° obletnica v našem domu v San Justu.

ČETRTEK, 13. oktobra:

Redni sestanek Zveze slovenskih mater in žena ob 16,30 v Slovenski hiši. Predaval bo g. Tone Mizerit o volitvah v Argentini.

CAROCOCINA.COM

CATERING
Kvalitetna kuhinja
Tel.: 4720-0038 / Cel.: 15 5743-2360
www.carococina.com
Chef Carolina Potočnik

OSEBNE NOVICE

Častno imenovanje

Na fakulteti za farmacijo in biokemijo državne univerze v Buenos Airesu (UBA) je bil imenovan za profesorja v treh podiplomskih študijih MBA **Martin Dobovšek.** Čestitamo in želimo obilo uspehov!

Denar za Lipico

Ministrstvo za kulturo je kobilarni nakazalo obljubljenih 253 milijonov dolarjev, je potrdil direktor javnega zavoda Kobilarna Lipica Rajko Vojtkovszky. S tem finančnim prilivom bodo v Lipici lahko plačali nekatere neporavnane obveznosti in normalno preživeli letošnje leto, medtem ko stari dolgovi ostajajo, je dodal.

Denar, ki je namenjen izvajanju javne službe po zakonu o Kobilarni Lipica, t. j. financiranju vzreje in selekcije konj, je bil nakazan. Direktor kobilarne je povedal, da bodo omenjena sredstva porabili za plačilo nekaterih neplačanih računov dobaviteljev, teh se je nabralo že za okoli 150 milijonov dolarjev, ter letošnje nemoteno delovanje javnega zavoda.

S tem se odpravlja le trenutne težave in poslovanje kobilarne, saj ne vedno ni urejen sistemski vir financiranja, opozarja Vojtkovszky. Po njegovih besedah bo v petek, 23. septembra na ministrstvu na kulturo usklajevanje, na katerem bodo razpravljali o smiselnosti delitve Kobilarne Lipica na gostinski del

ter del, ki opravlja z zakonom določeno javno službo. Vojtkovszky pojasnjuje, da ob morebitni ločitvi vlada predvideva dve možnosti, in sicer ustanovitev gospodarske družbe za opravljanje gostinskih dejavnosti znotraj javnega zavoda ali da gospodarsko družbo ločeno ustanovi država.

Konec marca je vlada na podlagi poročila in predlogov delovne skupine za dolgoročno ureditev delovanja Kobilarne Lipica, ki jo je ustanovila sredi januarja, zadolžila pristojna ministrstva, da v sodelovanju z zainteresiranimi ministrstvi zagotovijo v programu dela kobilarne opredeljena manjkajoča sredstva v vrednosti 253 milijonov dolarjev. Vse aktivnosti, povezane z oživitvijo in obnovo Kobilarne Lipica, koordinira ministrstvo za kulturo.

V letnem državnem proračunu je bilo sicer za lipičko kobilarno namenjenih 210 milijonov dolarjev, od tega 10 milijonov za investicije in vzdrževanje, pojasnjuje Vojtkovszky. Potem ko je ministrstvo za kmetijstvo sredi aprila ob obisku vlade v obalnokraški regiji nakazalo prvih 100 milijonov dolarjev, financiranje sedaj poteka v rednih mesečnih obrokih, pravi direktor kobilarne.

Tudi priključitev Prekmurja

Parlamentarni odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide je za plenarno zasedanje pripravil novelo zakona o praznikih in dela prostih dnevih, ki predvideva uvedbo novih praznikov. Tako bi po novem obeleževali 15. september kot dan vrnitve Primorske k matični domovini in 23. november kot dan Rudolfa Maistra, dosedanja dan samostojnosti, 26. december, pa bi preimenovali v dan samostojnosti in enotnosti. Odbor pa je na predlog petih prekmurskih poslancev kljub nasprotovanju vlade predlog dopolnil z uvedbo ene praznika - 17. avgusta kot dneva združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom.

15. september 1947 in 23. november 1918 sta izjemno pomembna mejnika v slovenski zgodovini, meni Drobnič. 15. september je dan spomina na uveljavitev mirovne pogodbe z Italijo, ko je bil matični domovini vrnjen velik del Gorike. 23. novembra 1918 pa je Rudolf Maister prevzel vojno oblast v Mariboru, s tem pa so se odprle možnosti za zavarovanje severne meje, za pridobitev dela Korotke in za združitev Prekmurja z matično domovino. S spremembo imena dneva samostojnosti pa želi vlada poudariti izpričano enotnost državljanov, ki so se na plebiscitu odločili za samostojno Slovenijo. Nova praznika ne bosta dela prosta dneva, saj bi to pomenilo dodaten izpad delovnih ur in posledično zmanjšanje konkurenčnosti gospodarstva.

Prekmurski poslanci Jožef Horvat in Jožef Ficko (oba NSi), Feri Horvat (SD) ter Mitja Slavinec in Geza Džuban (oba LDS) pa so k predlogu vložili dopolnilo, s katerim so predlagali uvedbo novega praznika, dneva združitve Prekmurja s Slovenijo. Kot je pojasnil Jožef Horvat, Slovenci zaradi izgube Korotke in Primorske po prvi svetovni vojni nismo nikoli resnično dojemali izjemnega pomena pridobitve Prekmurja, ki je ena redkih svetlih točk takratne zgodovine. Predlagana vladna rešitev, ki združitev Prekmurja z matično domovino vključuje v kontekst dogodkov ob severni meji (praznik Rudolfa Maistra), pa za samo Prekmurje pomeni „rešitev kar tako“, je dejal Horvat.

Darovali so za Svobodno Slovenijo

V tiskovni sklad Svobodne Slovenije je inž. Jože Žakelj iz Tucumana daroval 100.- pesov namesto cvetja na grob ge. Ančke Jesenovec (Kovačeve Ančke).

Bog povrni dobrotniku!

V Stični 24. festival mladih

Okoli 10.000 mladih iz vse Slovenije se je v samostanu v Stični zbralo na festivalu mladih Stična 2005, letnemu praznovanju mladosti in vere.

Ljubljanski nadškof Alojz Uran je ob sodelovanju koprškega škofa Metoda Piriha, mariborskega pomožnega škofa Jožefa Smeja ter stiškega opata Antona Nadraha daroval sveto mašo.

„Vesel sem, da se toliko mladih odloči, da pridejo skupaj in se tudi kot Kristjani povežejo,“ je sredi dogajanja na samostanskem dvorišču v Šentvidu pri Stični, kjer se je kljub slabemu vremenu zbralo 8500 mladih, dejal Uran.

V popoldanskem delu festivala je bilo mladim na voljo 40 delavnic, na katerih so lahko poglobljali svojo vero, iskali odgovore na vprašanja, se razmigali ali se preprosto veselili mladosti. Geslo letošnje Stične je isto kakor geslo Svetovnega dneva mladih v Koelnu — „Prišli smo se mu pokloniti“.

Vseslovensko srečanje katoliške mladine pripravljajo Medškofijski odbor za mladino in Društvo SKAM - Skupnost katoliške mladine. Kot so sporočili, je Stična mladih največje enodneвно srečanje za mlade v Sloveniji, na njem se je v zadnjih letih vsako leto zbralo okoli 10.000 mladih, letos pa jih je kljub slabemu vremenu prišlo okrog 8500. Program je bil razdeljen na tri dele, in sicer festival, mašo, delavnice in žur.

Stična mladih letos praznuje 25 let, čeprav je šele 24. po vrsti. Leta 1999 je Stična namreč zaradi obiska papeža Janeza Pavla II. v Mariboru odpadla. Prva Stična je bila leta 1981, ko je Slovenijo obiskal veliki prijatelj mladih, letos umrl brat Roger iz Taizeja, ki so se ga bodo letos v Stični posebej spomnili. Od sredine 80-ih let dalje, ko so se začeli svetovni dnevi mladih, v Sloveniji obhajajo svetovni dan mladih na nacionalni ravni prav v Stični.

Cankarjev dom je praznoval

Cankarjev dom (CD) je v ponedeljek, 19. septembra, praznoval svojo 25-letnico. Praznovanje je potekalo v veliki sprejemni dvorani CD, dvorani Druge Počkaj, zastekljenem prostoru v veliki sprejemni dvorani in prvem preddverju tega hrama kulture.

Dogodke je uvedel pozdravni nagovor generalnega direktorja CD Mitje Rotovnika. Sledili so nastopi harmonikarja Mihe Debevca, Cirkusa Buffetto, ki ga sestavlja Natalia in Ravil Sultanov, Branka Potočana in harmonikarskega orkestra Glasbene šole Ljubljana Vič - Rudnik z dirigentko Andrejo Kelvitar. Znotraj CD so predvajali filme o gradnji doma in prireditvah na njegovih odrih, predstavili fotografije Branka Cvetkoviča, posnete v zaodrju CD, razstavili publikacije CD in zbornik ob 25-letnici CD ter plakate za prireditve zadnjih petih let.

CD je bil zgrajen po zamislih in načrtih arhitekta, urbanista, pedagoga in akademika Edvarda Ravnikarja (1907-1993) v nekaj manj kot tridesetih letih. Zgradba ima 13 različnih dvoran, dve preddverji, več manjših prostorov ter približno 35.500 kvadratnih metrov koristne površine.

Zedinjena Slovenija in če upravnik za slovensko zavetje Rožmanov dom

Pogoji:

- sposobnost upravljanja;
- administrativna izkušnja;
- poznanje legalnih predpisov;
- poznanje računalništva;
- dobro znanje slovenskega jezika

Delovni pogoji in plača po dogovoru.

Pismene ponudbe s priloženim curriculum vitae poslati v društveno pisarno, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires, do 13. oktobra 2005.

Sobota, 24. septembra - Slovenska hiša

SLOMŠKOVA PROSLAVA 2005

9.30: sv. maša v cerkvi Marije Pomagaj za žive in pokojne učiteljice in učitelje.

Nato v dvorani igra v izvedbi Rožmanove šole:

Od kod si, kruhek?

Avtor: Tomaž Lapajne

Režija: inž. Tone Podražaj in učiteljice

Vstopnina: \$3 za otroke, \$5 za odrasle

Vabi Šolski odsek Zedinjene Slovenije

49. OBLETNICA NAŠEGA DOMA

9. oktobra 2005